

Aanvraag accreditatie basisopleiding dyslexiebehandelaar

Titel

Basisopleiding dyslexiebehandelaar

Soort scholing

Cursus met (fysieke) bijeenkomsten/ alleen accreditatie voor totaal

Organisatie

Naam : Opdidakt/E-vizier

Omschrijving : Opdidakt/E-vizier is een instelling voor dyslexiezorg, basis GGZ en schoolbegeleiding. E-vizier is onderdeel van Opdidakt en samen hebben zij vestigingen in de provincie Brabant, Gelderland, Limburg, Flevoland, Utrecht en Zuid-Holland.

Bezoekadres : Rompertsebaan 58, 5231 GT Den Bosch

Postadres : Rompertsebaan 58, 5231 GT Den Bosch

Telefoonnr. : 073-6405000

Emailadres : i.vermeulen@opdidakt.nl

Website : www.evizier.nl, www.opdidakt.nl

Gecertificeerd bij : CRKBO en Certiked (ISO)

Doelgroep voor deze cursus

Orthopedagogen of psychologen met aantekening diagnostiek die enige kennis hebben van dyslexie en zullen gaan starten of net gestart zijn met het uitvoeren van dyslexiebehandelingen.

Type nascholing

Cursus (beschikbaar voor externen)

Niveau

Basis

Minimum aantal deelnemers

5

Maximaal aantal deelnemers

14

Aantal uitvoeringen

De cursus wordt vier keer per kalenderjaar gegeven. De duur van de cursus is zeven weken. In de eerste twee weken worden vijf colleges gegeven. In de weken drie t/m zes bestudeert de deelnemer de opgegeven literatuur van de bijeenkomsten. In week zeven wordt de cursus afgerond met het maken van een schriftelijke casusbeschrijving die bestaat vier praktijkopdrachten en een gezamenlijke bespreking van de schriftelijke casusbeschrijvingen.

2018	Week 6 en 7	Week 14 en 15	Week 33 en 34	Week 40 en 41
Bijeenkomst 1: Diagnose Dyslexie	5-2-2018 11.00u-13.00u	3-4-2018 11.00u-13.00u	13-8-2018 11.00u-13.00u	1-10-2018 11.00u-13.00u
Bijeenkomst 2: Lezen theorie & praktijk	5-2-2018 13.00u-15.00u	3-4-2018 13.00u-15.00u	13-8-2018 13.00u-15.00u	1-10-2018 13.00u-15.00u
Bijeenkomst 3: Spelling theorie & praktijk	6-2-2018 11.00u-13.00u	5-4-2018 11.00u-13.00u	14-8-2018 9.30u-11.30u	2-10-2018 11.00u-13.00u

Bijeenkomst 4: Feedback, doelen stellen, eigenaarschap en cliëntrelatie	6-2-2018 13.00u-15.00u	5-4-2018 13.00u-15.00u	14-8-2018 11.30u-13.30u	2-10-2018 13.00u-15.00u
Bijeenkomst 5: Psycho-educatie	12-2-2018 11.00u-13.00u 13.30u-15.30u	9-4-2018 11.00u-13.00u 13.30u-15.30u	21-8-2018 9.30u-11.30u 12.00-14.00u	8-10-2018 11.00u-13.00u 13.30u-15.30u
Bijeenkomst 6 Casusbespreking	29-3-2018 15.00u-16.00u	15-5-2018 15.00u-16.00u	24-09-2018 15.00u-16.00u	12-11-2018 15.00u-16.00u

Aanwezigheidsplicht

100%

Inschrijfgeld per deelnemer

€ 475

Totaal aantal studiebelasting en contacturen

- Contacturen: totale duur 13 uur
- Zelfstudie: 23 uur
- Schriftelijke casusbeschrijving: 1 uur

Wijze van toetsing

Schriftelijke casusbeschrijving van één uur. De casusbeschrijving wordt beoordeeld door een van de docenten. De schriftelijke casusbeschrijving wordt tevens gepresenteerd en nabesproken in de zesde bijeenkomst met de deelnemers.

Informatie voor het publieke deel (programma)

De cursus start met een algemene oriëntatie op het begrip dyslexie en op de meest gangbare definities in Nederland van onder andere de Stichting Dyslexie Nederland, in het PDDB 2.0. Er wordt ingegaan op het diagnostisch proces in de vergoede en niet vergoede dyslexiezorg. Tevens komt aan de orde wat de typische vaktaal is die bij de diagnosestelling dyslexie.

Tijdens de cursus worden de theoretische inzichten over het leren lezen en voortgezet lezen behandeld en worden de inzichten kritisch met elkaar vergeleken. Tevens komen de onderliggende cognitieve vaardigheden bij het lezen aan bod. Tot slot worden de consequenties van deze theoretische kennis voor een effectieve dyslexiebehandeling besproken.

Naast ernstige leesproblematiek kan er bij leerlingen met ernstige, enkelvoudige dyslexie ook sprake zijn van ernstige spellingproblematiek. Tijdens de cursus maken de deelnemers kennis met de gangbare theorieën over spellen en wordt aandacht besteed aan de deelvaardigheden van het spellingproces. Tevens worden de theoretische achtergronden van de spellingaanpak binnen de dyslexiebehandeling besproken waaronder het Directe Instructiemodel. Ook kennis over de leerlijn spelling komt aan bod.

Tijdens een effectieve dyslexiebehandeling is het van belang om in te gaan op processen die bepalend zijn voor succesvol leren (Hattie, 2013). Het gaat erom samen met het kind, tot een gezamenlijk begrip te komen van wat de moeite waard is om te leren, om te proberen samen inzichten te verkrijgen over uitdagingen en vorderingen en ook samen de evaluaties uit te voeren over de al dan niet behaalde resultaten.

In der vijfde bijeenkomst ingegaan op de theorie van de mindset (Dweck, 2011). De beide mindsets, de kracht van overtuigingen van mensen, worden toegelicht en de consequenties voor het onderwijs besproken. Die overtuigingen hebben namelijk grote invloed op wat we willen en op het realiseren daarvan.

Resultaat

Na afloop van de cursus beschik je over theoretische kennis en praktische vaardigheden voor het uitvoeren van een gespecialiseerde behandeling van kinderen met ernstige, enkelvoudige dyslexie. Je bent beter in staat om een behandeling af te stemmen passend bij de specifieke leerbehoeften van een kind.

Docenten die cursus geven:

Drs. Charles Kalkhoven is GZ-psycholoog met expertise op de gebieden dyslexie, lees- en taal onderwijs en mondelinge taalontwikkeling.

Drs. Anne-Marie van Doorn is GZ-psycholoog met expertise op het gebied van dyslexie. Anne-Marie van Doorn is tevens taalleespecialist, onderwijsadviseur en beeldcoach.

Inge Vermeulen MSc is orthopedagoog en disciplineverantwoordelijke EED en Dyslexie binnen E-vizier en Opdidakt. Zij zet het dyslexiebeleid uit en zorgt voor de implementatie van het dyslexiebeleid. Inge Vermeulen heeft sinds 2009 ervaring met het uitvoeren van dyslexiebehandelingen bij kinderen met ernstige, enkelvoudige dyslexie.

De opbouw van de cursus

Bijeenkomst 1: Dyslexie en dyslexiebehandeling (PDDB 2.0, EED, SDN, differentiaal)

Drs. Charles Kalkhoven & Inge Vermeulen MSc.

Bijeenkomst 1 duurt 2 uur (incl. koffie- en theepauze).

Leerdoelen:

- Kennis nemen van de definities van dyslexie van PDDB 2.0, SDN en DSM 5
- Kennis nemen van het voortraject in het basisonderwijs, poortwachtersfunctie en diagnostiek
- Kennis nemen van de diagnostische criteria voor EED
- Inzicht in de relatie tussen diagnostiek en behandeling
- Kennis nemen van (orthodidactische en onderwijskundige) begrippen die relevant zijn in de behandeling (leerrendement, vaardigheidsscore)

Inhoud:

Kennismaking	15 minuten
Definities van dyslexie, theoretisch kader	15 minuten
Criteria in de diagnostiek EED: achterstand, didactische resistentie, dyslexietyperend profiel, alternatieve verklaringen inclusief de theoretische achtergronden van deze criteria	20 minuten
Koffie- en theepauze	15 minuten
Bespreken van begrippen	20 minuten
Relatie diagnostisch onderzoek en behandeling; grote lijn in een behandeling	25 minuten
Vragen en afronding	10 minuten

Literatuur:

- SDN. De Jong, P.F., De Bree, E.H., Henneman, K., Kleijnen, R., Loykens, E.H.M., Rolak, M., Struiksma, A.J.C., Verhoeven, L., & Wijnen, F.N.K. (2016). Dyslexie: diagnostiek en behandeling. Brochure van de Stichting Dyslexie Nederland.

- American Psychiatric Association. Specifieke leerstoornis. In *Handboek voor de classificatie van psychische stoornissen DSM-5* (pp. 132-142). Amsterdam: Boom.
- Kuijpers, C., Wentink, H., Van Bon, W., Meeuwssen-Van den Akker, M., & Kroesbergen, E. (2014). Effectiviteit van dyslexiebehandelingen. *Orthopedagogiek: Onderzoek in Praktijk*, 53, 460-474.
- Leung, K.L., Wagenaar, I.E., Oudgenoeg-Paz, O., & De Bree, E. (2014). Effectiviteit van de Eduniek dyslexiebehandeling. *Orthopedagogiek: Onderzoek en Praktijk*, 53, 19-32.

Bijeenkomst 2: Lezen theorie & praktijk

Drs. Charles Kalkhoven

Bijeenkomst 2 duurt 2 uur (incl. koffie- en theepauze).

Leerdoelen:

- Kennismaken met de gangbare theorieën over (technisch) lezen (bottom-upmodel, top-downmodel, interactieve model) inclusief de deelvaardigen van het leesproces
- Kennis over de theoretisch achtergronden van de leesinterventies
- Theorie van directe instructie
- Kennis nemen van een leerlijn lezen
- Kennis nemen van en vaardigheden ontwikkelen in effectieve leesinterventies

Inhoud:

Voorkennis activeren: wat doet een goede lezer?	10 minuten
Toelichting op het programma	5 minuten
Theorieën over lezen en de rol van deelvaardigheden; relatie met dyslexie	20 minuten
Effectieve leesinterventies, inclusief het directe instructiemodel	30 minuten
Koffie- en theepauze	15 minuten
Praktische opdracht bij een leesbehandeling	15 minuten
Leesinterventies: uitleg en inoefening	15 minuten
Vragen en afronding	10 minuten

Literatuur:

- Van De Broeck, W., & Geudens, A. (2016). De rol van alfabetische en woordspecifieke kennis in didactiek en interventie van technisch lezen. In W. Van Den Broeck (Eds.), *Handboek Dyslexieonderzoek* (pp. 127-152). Leuven-Den Haag: Acco.
- Struiksma, A.J.C., Van Der Leij, A., & Vieijra, J.P.M. (2012). *Diagnostiek van technisch lezen en aanvankelijk spellen* (pp. 37-62). Amsterdam: VU Uitgeverij.
- Geudens, A., Aerts, A., Van Kerckhove, E., Meersschaert, E., & De Brauwier, J. (2014). Effectief begeleiden en behandelen van kinderen en jongeren met dyslexie. In L. Verhoeven, P. De Jong, & F. Wijnen (Eds.), *Dyslexie 2.0. Update van het protocol dyslexie diagnostiek en behandeling* (pp. 155-176). Antwerpen-Apeldoorn: Garant.
- Oostdam, R., Blok, H., & Boendermaker, C. (2001). Zwakke lezers effectief helpen met begeleid hardop lezen. *Tijdschrift voor Orthopedagogiek*, 50, 574-583.
- Hollingsworth, J., & Ybarra, S. (2015). *Expliciete Directe Instructie* (pp.17-23). Huizen: Pica.

Bijeenkomst 3: Spelling theorie & praktijk

Inge Vermeulen MSc.

Bijeenkomst 3 duurt 2 uur (incl. koffie- en theepauze).

Leerdoelen:

- Kennismaken met de gangbare theorieën over spellen inclusief de deelvaardigen van het spellingproces
- Kennis over de theoretisch achtergronden van effectieve spellingaanpakken binnen een dyslexiebehandeling
- Theorie over en kennis nemen van het directe instructiemodel
- Kennis nemen van de leerlijn spelling

Inhoud:

Voorkennis activeren: wat doet een goede speller?	10 minuten
Toelichting op het programma	5 minuten
Theorieën over spelling en de rol van deelvaardigheden; relatie met dyslexie	20 minuten
Kennis over het PI-dictee en een analyse maken van een dictee	30 minuten
Koffie- en theepauze	15 minuten
Uitgangspunten van effectieve spellinginterventies binnen een dyslexiebehandeling (directe instructie model in verweven)	15 minuten
Praktische opdracht over het toepassen van spellinginterventies	15 minuten
Vragen en afronding	10 minuten

Literatuur:

- Struiksmā, A.J.C., Van Der Leij, A., & Vieijra, J.P.M. (2012). *Diagnostiek van technisch lezen en aanvankelijk spellen* (pp. 54-55). Amsterdam: VU Uitgeverij.
- Geffen, E.C., Berends, M., & Franssens, J. (2008). Effectonderzoek naar de Fonologische en Leerpsychologische methode voor behandeling van dyslexie. *Tijdschrift voor orthopedagogiek*, 47, 365-374.
- Gijssel, M.A.R. (2009). Lees- en spellingprestaties met de F&L-methode en de voorspellende factoren voor succes. *Tijdschrift voor orthopedagogiek*, 48, 307-315.
- Ruijsenaars, W., Ruijsenaars-Elshoff, C., Smeets, M., Willemsen-Bouwman, M., & Van Mameren-Schoehuizen, I. (2009). *Geregeld! Methodiek voor de aanpak van de meest hardnekkige spellingproblemen* (pp. 9-13, 21-24, 28-52, 119-121, 125-130, 166-168, 172-193). Leuven-Den Haag: Acco.
- Geelhoed, J., & Rietsma, P. (1999). *Handleiding PI-dictee* (pp. 17-20). Lisse: Swets Test Publishers.
- Schraven, J. (2009). *Zo leer je kinderen lezen en spellen. Algemene handleiding* (pp. 9-21). Apeldoorn: IJsselgroep.

Bijeenkomst 4: Feedback, doelen stellen, eigenaarschap, cliëntrelatie

Drs. Anne-Marie van Doorn

Bijeenkomst 4 duurt 2 uur (incl. koffie- en theepauze).

Leerdoelen :

- Kennis nemen van de achterliggende theorie over 'visible learning': hoe we leren zichtbaar maken

- Kennis over hoe doelen en feedback bijdragen aan actieve betrokkenheid
- Kennis over de achterliggende theorie over hoe eigenaarschap van het eigen leerproces bijdraagt aan de effectiviteit van de behandeling
- Kennis nemen van de verschillende manieren waarop je feedback kunt geven en je bent bekend met het onderscheid in feedback op taak en procesniveau en ook op het niveau van zelfsturing.

Inhoud:

Voorkennis activeren	10 minuten
Toelichting op het programma	5 minuten
Kennis nemen van de theorie van het lesmodel en de prominente rol daarin van doelen en succescriteria	20 minuten
Opdracht: succescriteria bedenken bij de verschillende lees- en spellinglessen	10 minuten
Kennis nemen van de rol van feedback.	20 minuten
Opdracht: feedback sorteren op proces, taak, persoon en zelfregulatie	10 minuten
Koffie- en theepauze	15 minuten
Kennis nemen van het bewezen belang van en zelfsturing. Wat zijn effectieve interventies om te werken aan eigenaarschap en metacognitie.	20 minuten
Vragen en afronding	10 minuten

Literatuur:

- Hattie, J. (2013). *Leren zichtbaar maken* (pp. 57-86, 123-146, 149-173). Rotterdam: Bazalt.

Bijeenkomst 5: psycho-educatie

Drs. Anne-Marie van Doorn

Bijeenkomst 5 duurt 4 uur (incl. koffie- en theepauzes).

Leerdoelen:

- Kennis nemen van de theoretische uitgangspunten van de psycho-educatie
- Kennis nemen van het onderscheid en de inhoud van de statische en de groei mindset.
- Kennis over wat bijdraagt aan het ontwikkelen van een groei mindset
- Kennis over de concrete inhoud en opbouw van de Psycho-educatie, met daarin aandacht voor 'wat is dyslexie?', voor de groei mindset, voor inzicht creëren in de stand van zaken m.b.t. lezen en spellen van een kind.

Inhoud:

Voorkennis activeren	10 minuten
Toelichting op het programma	5 minuten
Kennis nemen van de theorie "mindset: de weg naar succesvol leren" van Carol Dweck	45 minuten
Koffie- en theepauze	15 minuten
Opdracht: vaststellen van mindsets met behulp van quotes	15 minuten
Kennis nemen van De Mindshift en het stimuleren van een groei mindset in vier stappen	30 minuten
Lunchpauze (niet meegerekend)	(30 minuten)
Opdracht: met behulp van videomateriaal de interventies van de behandelaar analyseren en het effect bij het kind te bestuderen	30 minuten
Kennis nemen van de start van een behandeling. Hoe stel je samen met het kind de beginsituatie vast en hoe creëer je commitment. Dealen met de waarheid: confronteren en de waarheid onder ogen zien. Kennismaken en	30 minuten

uitgaan van kracht: oplossingsgericht werken met kinderen.	
Kennis nemen van de Psycho-educatie	40 minuten
Evaluatie en reflectie	10 minuten
Vragen en afronding	10 minuten

Literatuur:

- Dweck, C. (2011). *Mindset, de weg naar een succesvol leven* (blz. 15-28). Amsterdam: Uitgeverij S.W.P. B.V.
- Dirksen, G. (2014). *Breindidactiek. Helpen leren met breinkennis* (pp. 23-59). Utrecht: Synaps Uitgeverij
- Wolters, C. (2011). *Oplossingsgericht aan het werk met kinderen en jongeren. Gesprekken en werkvormen* (pp. 51-117). Huizen: Pica

Toetsing: schriftelijke casusbeschrijving

Schriftelijke casusbeschrijving van één uur bestaande uit vier praktijkopdrachten; casussen waarin de verbinding tussen theorie en praktijk gelegd moet worden.

Er is een opgavenbank van 26 praktijkgerichte opdrachten samengesteld rond thema's als comorbiditeit, didactische resistentie, mindset, meertaligheid en dyslexie, het maken van het huiswerk en leesinterventies. In de opdrachten gaat het om het leggen van relaties tussen de behandelde literatuur en concrete praktijkbeschrijvingen. De cursist maakt vier opdrachten die met twee respectievelijk drie punten gewaardeerd kunnen worden. In totaal zijn er tien punten te behalen. Als de casusbeschrijving niet voldoende wordt beoordeeld, dat willen zeggen als minder dan zes punten wordt behaald, wordt de cursist geadviseerd om zich de ontbrekende kennis opnieuw eigen te maken en worden op een later moment vier nieuwe opdrachten voorgelegd. Om eenduidigheid en objectiviteit in de beoordeling te bewerkstelligen is er een antwoordformat dat de beoordelaars gebruiken bij het nakijken. De opdrachten worden beoordeeld door ervaren dyslexiespecialisten.

Verdeling over taakgebieden: 10% diagnostiek en 90 % behandeling

Na afloop:

- Ontvang de deelnemer een certificaat van deelname
- Vindt er een schriftelijke evaluatie plaats